

KRAJSKÝ ÚŘAD

Pardubického kraje

odbor životního prostředí a zemědělství

Spis. zn.: KUPA-21533/2025 OŽPZ OOP
Číslo jednací: KUPA-21533/2025-4
Vyřizuje: Ing. Terezie Tippnerová
Telefon: 466 026 528
E-mail: terezie.tippnerova@pardubickykraj.cz
Fax: 466026429

Dle rozdělovníku

Datum: 12.01.2026

Schválení plánu péče pro zvláště chráněné území - přírodní památku Rychnovský vrch

Krajský úřad Pardubického kraje, orgán ochrany přírody (dále jen „OOP“), příslušný dle § 77a odst. 4 písm. f) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v souladu s ustanovením § 38 odst. 3 zákona

schvaluje plán péče na období 01.01.2026 – 31.12.2035 o zvláště chráněné území - přírodní památku (dále jen „PP“) Rychnovský vrch a o její ochranné pásmo – evid. číslo ZCHÚ 6089, v k. ú. Rychnov na Moravě a v k. ú. Radišov.

PP Rychnovský vrch byla vyhlášena na pozemcích daných zřizovacím předpisem, aktualizovaných po revizi katastru nemovitostí – schválena nařízením Pardubického kraje č. 12/2013.

Schválený plán péče bude podkladem pro potřebnou péči o toto zvláště chráněné území v kategorii přírodní památka (definice dle § 36 zákona: přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk). Schválený plán péče je podkladem pro další ochranný management zvláště chráněného území, pro lesní hospodářské osnovy (LHO) Svitavy, lesní hospodářský plán (LHP) pro lesní hospodářský celek Svitavy a lesní hospodářský plán (LHP) pro lesní hospodářský celek Obec Rychnov na Moravě.

Návrh plánu péče byl v roce 2025 zpracován pro období let 2026 – 2035 Ing. Miroslavem Mikeskou, Ph.D., v souladu se zněním vyhlášky č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, a dle Osnovy přípravy plánů péče o národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky a o jejich ochranná pásma (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, a MŽP ČR) a vyhovuje po věcné i odborné stránce. Návrh plánu péče byl vypracován ve spolupráci s dalšími odborníky.

OOP stanovil lhůtu pro uplatnění připomínek dle § 38 odst. 4 zákona do 01.12.2025.

Obec Rychnov na Moravě zveřejnila oznámení o možnosti seznámit se s plánem péče na své úřední desce.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR), regionální pracoviště Východní Čechy, zaslala OOP připomínky (podněty k doplnění a úpravě plánu péče) dopisem ze dne 20.11.2025. Úpravy z podnětu AOPK ČR byly zapracovány zpracovatelem plánu péče přímo do textu plánu péče a nejsou zahrnuty v Protokolu o vypořádání připomínek.

Dne 27.11.2025 obdržel OOP Připomínky k plánu péče od Lesní správy Svitavy, která je organizační jednotkou Lesů České republiky, s. p., s právem hospodařit v předmětném území. Protokol o vypořádání této připomínky je přílohou schválení plánu péče.

Schválený plán péče bude umístěn na portálu www.pardubickykraj.cz, v oddílu Krajský úřad – Odbor životního prostředí a zemědělství, Oddělení ochrany přírody, Plány péče o zvláště chráněná území - <https://www.pardubickykraj.cz/plany-pece-o-zvlaste-chranena-uzemi>. Elektronická verze plánu péče včetně všech požadovaných podkladů bude zaslána do Ústředního seznamu ochrany přírody (DRUSOP) a AOPK ČR, regionální pracoviště Východní Čechy, bude informována o schválení plánu péče.

OOP upozorňuje, že ve smyslu § 38 odst. 1 zákona jsou plány péče odborným a koncepčním dokumentem ochrany přírody k návrhu opatření pro zachování a zlepšení stavu předmětu ochrany, slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro fyzické ani právnické osoby nejsou závazné.

Dále OOP uvádí, že orgán ochrany přírody kraje dle ustanovení § 77a zákona zabezpečuje péči o zvláště chráněná území a vykonává v území PP a v jejím ochranném pásmu státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů a obecních úřadů s rozšířenou působností (zejména povolování kácení dřevin, rozšiřování geograficky nepůvodních dřevin). OOP rovněž vydává výjimky ze zákazů dle ustanovení § 43 odst. 1 zákona a souhlasy k činnostem stanoveným v bližších ochranných podmínkách přírodních památek dle ustanovení § 44 odst. 4 zákona. Rovněž vydává souhlasy k činnostem v ochranných pásmech dle ustanovení § 37 odst. 2 zákona.

OOP dále uvádí:

V § 68 odst. 1 zákona je uvedeno, že vlastníci a nájemci pozemků zlepšují podle svých možností stav dochovaného přírodního a krajinného prostředí za účelem zachování druhového bohatství přírody a udržení systému ekologické stability.

K provádění péče o pozemky z důvodu ochrany přírody může vlastník pozemku uzavřít s OOP písemnou dohodu dle § 68 odst. 2 zákona. Na tuto péči lze poskytnout finanční příspěvek (dle § 69 odst. 1 zákona) za předpokladu, že vlastník dotčeného pozemku provede potřebná konkrétní opatření v zájmu zlepšení přírodního prostředí.

Dále je v § 68 odst. 3 zákona konstatováno, že orgány ochrany přírody jsou oprávněny provádět samy či prostřednictvím jiného zásahy ke zlepšení přírodního a krajinného prostředí podle odstavce 1, neučiní-li tak k výzvě orgánu ochrany přírody vlastník nebo nájemce pozemku sám, zejména pokud jde o ochranu zvláště chráněných částí přírody a významných krajinných prvků. Pokud OOP přistoupí k provedení zásahů prostřednictvím třetí osoby, nevzniknou tím vlastníkům dotčených pozemků žádné finanční závazky.

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru

v zastoupení RNDr. Vladimír Vrána

Příloha:

Protokol o vypořádání připomínky k návrhu plánu péče pro PP Rychnovský vrch

Rozdělovník:

Obec Rychnov na Moravě - DS

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RPVČ, Jiráskova 1665, 530 02 Pardubice - DS

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931, 148 00 Praha - DS

Lesy ČR, s. p., Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové - DS

Příloha:

PROTOKOL

o vypořádání připomínky k návrhu plánu péče pro přírodní památku Rychnovský vrch a její ochranné pásmo

Č.	Subjekt	Obsah připomínky	Způsob vypořádání
1	Lesy České republiky, s. p. Lesní správa Svitavy (dále jen Lesy ČR)	„I. zóna – jádrová – Bezzásahová: Nesouhlasíme s bezzásahovostí u porostů mladších 40 let, s předepsanou naléhavou výchovou dle platného LHP. Jedná se o porosty anebo části porostů 505B01, 505B02, 505B03; 506B02; 506B03; 506D02, 506D03, 506D04 a dalších. Výchovné zásahy jsou nezbytné k zajištění budoucí stability porostů. Neprovedení výchovných zásahů značně snižuje odolnost porostů vůči působení škodlivých abiotických činitelů, především přestihlením jedinců, což může vést až k zániku těchto porostů.“	Připomínce se částečně vyhovuje. Výchovné zásahy jsou možné, ovšem je nutné je směřovat na stanovištně nepůvodní druhy. V dřevinách cílové druhové skladby výchovu neprovádět viz text plánu péče str. 28.
2	Lesy ČR	„I. zóna – jádrová – Bezzásahová: Nesouhlasíme ponechávat samovolnému vývoji porosty s vysokým zastoupením smrku, především porost 506D17 (dle LHP 15% zastoupení smrku se zásobou 322 m ³), porost 506D02 (s čistě smrkovými částmi porostu) a další. Důvodem připomínky je zajištění ochrany lesa proti kalamitním škůdcům, především kůrovcům. Ochrana lesa proti kůrovcům je zásadním zájmem vlastníka lesa, s povinností dle zákona o lesích č. 289/1995 Sb. V příloze T1 je u některých porostů vymezených jako „bezzásahové“, umožněno dotěžení dřevin SM, BO, MD. Vidíme zde rozpor s podstatou bezzásahovosti a nejednoznačnost pro možnost uplatnit příslušnou újmu za ztížené lesní hospodaření.“	Připomínce se částečně vyhovuje. Text plánu péče upraven viz str. 28. OOP (po konzultaci s AOPK) přistoupil na časové vymezení 5 let, kdy po tuto dobu je možné vytěžit SM, BO, MD pro zajištění ochrany lesa před kalamitními škůdci. Po uplynutí 5 let plochy přejdou do bezzásahového území. Odtěžení nepůvodních druhů (kalamitními škůdci nejvíce napadanými) lze považovat za managementové opatření a přípravu pro bezzásahové území.
3	Lesy ČR	„I. zóna – jádrová – Bezzásahová: Zajištění bezpečnosti osob a majetku. Nesouhlasíme s bezzásahovostí v dopadové vzdálenosti lesních odvozních cest, přibližovacích linek a turisticky využívaných cest a stezek. Po hřebenu Rychnovského vrchu vede značená naučná stezka, která se nachází přímo v navrhovaném bezzásahovém území. Lokalita je hojně navštěvovaná veřejností.“	Připomínce se vyhovuje. V bezzásahové zóně lze jednotlivě kácet z důvodu bezpečnosti – dopadová vzdálenost lesních cest, turistických stezek apod. viz text plánu péče str.28.
4	Lesy ČR.	„II. zóna – porosty s převahou listnáčů: Požadavek na 90% podíl MZD při obnově porostu. Procento MZD bude přeneseno do nového LHP a stane se závazným ustanovením plánu. Plnit 90% zastoupení MZD při obnově porostu je běžným lesním hospodářstvím v lokalitě PP nedosažitelné. V těchto porostech zmlazuje i SM. V případě přirozené obnovy smrku by bylo nutné toto zmlazení odstranit a zalesnit vhodnou dřevinou plnící podíl MZD. Při těžbě nad zmlazením dochází k poškození nového porostu, které nelze doplnit dřevinami MZD z důvodu nemožnosti anebo nevhodnosti při oplocování kultur v ochraně proti zvěři. To sebou nese zvýšené náklady pro vlastníka lesa, které nemohou být uplatněny v újmách za ztížené hospodaření. V hospodářských lesích na převažujících SLT v PP je procento MZD ve výši 35 %. Ustanovením plánu péče je vlastník lesa nucen neprovádět uvolnění přirozené obnovy jiné dřeviny než MZD. Navrhujeme text plánu péče	Připomínce se částečně vyhovuje. Text plánu péče částečně upraven, viz str. 28. V případě přirozené obnovy je možno ponechat i zmlazující smrk. U umělé obnovy je zcela v pořádku požadavek na 100 % zastoupení druhu PDS.

		upravit ve smyslu povinného vnosu stanoveného % MZD při umělé obnově po těžbách se vznikem holiny."	
5	Lesy ČR	„III. zóna – porosty s převahou nepůvodních kultur: Značně problematický je požadavek na 40% podíl MZD při obnově porostu. Tyto porosty hospodářské dřeviny SM v lokalitě intenzivně zmlazují. Dá se předpokládat, že 100 % plánovaných obnovních těžeb bude uvolňovat přirozenou obnovu dřevin, které neplní podíl MZD. Jsme přesvědčeni, že dodatečná likvidace kultur vzniklých přirozeně zmlazením hospodářských dřevin je v rozporu s předmětem ochrany přírodní památky. Navrhujeme text plánu péče upravit ve smyslu povinného vnosu stanoveného % MZD při umělé obnově po těžbách se vznikem holiny."	<u>Připomínce se částečně vyhovuje.</u> Text plánu péče upraven viz str. 28, 29.
6	Lesy ČR	„Nesouhlasíme s ponecháváním rozpadajícího se a mrtvého dřeva k zetlení ve výši 15-20 % zásoby (Řešeno v kapitolách PP: Zásady hospodaření – Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a dalších: „Nezpracovávat a ponechat na místě do fyzického rozpadu – min. 15-20 % zásoby“; „Zcela nutně je ponechávání jedinců BK na dožití, odumřelých souší a padlých kmenů cca 15-20 % zásoby“... a obdobné formulace v textu PP.) 15-20 % zásoby odpovídá množství dříví ve výši cca 100 m ³ /ha. Doporučené množství k ponechání mrtvého dříví bývá v odborných textech (právní úprava chybí) uváděno ve výši cca 5,-m ³ /ha. Požadavek na ponechávání mnohonásobně vyššího množství dříví k zetlení není v souladu s hospodářskými zájmy vlastníka, a neodpovídá opatřením pro kategorii MZCHÚ přírodní památka. Ponechávání stojícího mrtvého dříví je v rozporu se zákonem o lesích č. 289/1995 Sb. s povinností vlastníka lesa zpracovávat nahodilé těžby. Tato povinnost udržuje lesy přijatelné míře rizika ohrožení života, zdraví a majetku, čímž zajišťuje plnění obecného užívání lesů – vstupu do lesa na vlastní nebezpečí. Souběžně s požadavkem plánu péče na ponechávání 15-20 % zásoby k zetlení musí být řešeno i vyhlášení zákazu vstupu do přírodní památky. V případě ležícího dříví v množství 15-20 % zásoby toto dříví souvisle pokryje celý povrch porostní půdy, čímž znemožní provádění těžby a přibližování dříví v rámci běžné hospodářské činnosti vlastníka. Rozpadající se dříví je nepřijatelným bezpečnostním rizikem nejen pro návštěvníky lesa, ale i pro lesní personál. Úklid mrtvého dříví z cest, přibližovacích linek, ploch k obnově, z kultur, oplocenek atd., vyžaduje nutné náklady, které jsou mimořádným a nákladově náročnějším opatřením. V pravidelně se opakujících obdobích suchého léta představuje mrtvé dříví v takovém obrovském množství nepřijatelné požární riziko. Požadujeme úpravu doporučeného množství dříví k zetlení na přijatelnou míru 1 % zásoby. V případě vyššího podílu mrtvého dříví požadujeme, aby byl v plánu péče řešen zákaz vstupu do lesa a posouzení požárního ohrožení."	<u>Připomínce se nevyhovuje.</u> Takto nastavený podíl mrtvého dřeva je v pořádku. Vychází z metodik a odborných doporučení. Rychnovský vrch není jen přírodní památkou, ale je i evropsky významnou lokalitou pro niž platí SDO vydané MŽP. Dle katastru nemovitostí je vlastníkem předmětného lesa Česká republika. Orgán OOP vykonává přenesenou působnost státní správy na základě platných právních norem, které uvádějí, že změna nebo poškození přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození jsou zakázány. Ochrana životního prostředí, druhového bohatství přírody je zakotvena i v Ústavě České republiky v Listině základních práv a svobod. Vlastník při výkonu svých práv je nesmí ohrožovat ani poškozovat. Kdo víc by měl respektovat tato ustanovení než sám stát? Orgán OOP se v první řadě snaží o naplňování svých zákonných povinností, hájení zájmů, které mu byly státem svěřené. Nicméně se přiklání ke snaze nalézt kompromis, v lepším případě konsenzus.

7	Lesy ČR	„Rámcové směrnice péče o lesní porosty: Nevnášet umělé BK alochtonního původu. Nesouhlasíme s omezením nad rámec Vyhlášky č. 456/2021 Sb. S úspěchem se dá pochybovat o původnosti všech bukových porostů v přírodní památce. Vnos buku kvalitnější provenience by byl pro přírodní památku jen přínosem. Toto ustanovení PP je značně omezující a v konečném důsledku znemožní jakoukoli umělou obnovu bukem, což je asi jediný způsob, jak tohoto požadavku dosáhnout. Doporučujeme text z plánu péče odstranit.“	<u>Připomínce se vyhovuje.</u> Podmínka z textu vypuštěna.
8	Lesy ČR	„Str. 29 Péče o rostliny. Požadavek PP „Myslivecké políčko – obnovit na pravidelně sečenou louku. Zrušit vnaďště.“ Požadavek je v rozporu s podstatou založení mysliveckého políčka. To slouží ke zvýšení úživnosti honitby, k pěstování vhodné pastvy pro zvěř a k usnadnění lovu zvěře v jinak značně lesnaté části honitby. Pro zajištění vhodných podmínek ke snižování stavů zvěře je nezbytné zachování funkčnosti mysliveckého políčka, včetně provádění pravidelné údržby a obnovy mysliveckých objektů s pravidelným příkrmováním zvěře. Doporučujeme omezující text z plánu péče odstranit. Myslivost je dostatečně řešena ve zřizovacím předpisu.“	<u>Připomínce se nevyhovuje.</u> „Myslivecké políčko“ může být umístěno mimo PP. Dle nařízení Pardubického kraje o zřízení přírodní památky Rychnovský vrch je umísťování zařízení k příkrmování zvěře, příkrmovat zvěř, zřizovat újedliště a vnaďště, možné pouze se souhlasem OOP. OOP není známo, že by někdy vydal souhlas k těmto činnostem, ale je obeznámen, že v současné době řeší ČIŽP míru příkrmování zvěře v PP.
9	Lesy ČR	„Str. 29 Péče o rostliny. Požadavek PP „Bledule jarní – nezasahovat do míst jejího výskytu. Vyvarovat se poškození stanoviště při stahování dřeva“. Upozorňujeme na vysoké zastoupení smrku v lokalitách výskytu druhu. Opatření nesmí bránit zpracování kůrovcem napadených stromů. Bledule jarní se na místech vhodných k jejímu výskytu chová až invazivně. Dočasně poškozený půdní povrch přibližováním dříví je velmi rychle obsazován novými jedinci bledulí. K ohrožení populace bledule jarní běžnými lesnickými činnostmi nedochází.“	<u>Připomínce se nevyhovuje</u> Jedná se pouze o upozornění na použití těžké mechanizace v místě výskytu zvláště chráněného druhu - bledule jarní. Konfliktu lze předejít těžbou a odklizením dřevní hmoty ve vhodnou roční dobu, např. v zimě při zámrazu půdy.
10	Lesy ČR.	„Str. 30 Péče o živočichy – „Bez povolení nepoužívat jakékoli chemické ošetřování porostů nebo pokácených kmenů“. Zásadně nesouhlasíme. V přírodní památce je zásoba smrku 55.000 m ³ , což je 52 % celkové zásoby všech dřevin rostoucích v PP. Zajištění ochrany lesa proti kůrovcům je zásadním zájmem vlastníka lesa. Při gradacích kůrovců nelze bez použití chemických přípravků zajistit včasnou asanaci kůrovcem napadeného dříví. Nefunkční je i podmínění chemické asanace souhlasem OOP, kdy vystavení tohoto souhlasu má zpravidla delší lhůty, než je vývojový cyklus jedné generace kůrovců. Neúměrná je v tomto případě i administrativní zátěž vlastníka lesa. Chemické přípravky mají krátkou životnost s rychlým rozkladem účinné látky, která se v řádu týdnů po aplikaci stává neškodnou. Samotná aplikace je soustředěna na povrch kmene s minimálním nechtěným úletem přípravku mimo plochu aplikace. Negativní vliv na jiné přírodní složky je naprosto minimální. Požadujeme zachovat původní ustanovení zřizovacího předpisu o používání chemických přípravků k hubení plevelů pouze se souhlasem OOP a toto ustanovení dále nerozšiřovat.“	<u>Připomínce se částečně vyhovuje.</u> Do textu zapracováno doporučení na konzultaci použití chemických přípravků v I. zóně přírodní památky.

Definitivní vypořádání připomínek:

Uvedené připomínky byly vypořádány tak, jak je uvedeno v tabulce.

Dne 11.12.2025 zapsala a pro schválení připravila: Ing. Terezie Tippnerová